

Zapisnik

sa sastanka Radne grupe za audiovizualnu građu i multimediju Hrvatskog knjižničarskog društva, održanog 8. svibnja 2019. s početkom u 13:00 sati u Multimedijalnoj dvorani Gradske knjižnice KGZ-a

Prisutni:

Danka Hasig, redovni član

Igor Mladinić, predsjednik

Sanja Vukasović-Rogač, redovni član

Milko Belevski, redovni član Komisije za glazbene knjižnice i zbirke

Ispričali se:

Tatjana Mihalić, redovni član

Želja Trbović, redovni član

Helena Novak Penga, redovni član

Lobel Machala, zamjenik predsjednika

Izostali:

Vedrana Markić, redovni član

Tomislav Silić, redovni član

Ana Šimić, redovni član

Dnevni red:

- 1) Višedijelna omeđena/multimedijska građa – rasprava, prijedlozi, zaključci
- 2) Razno

Ad. 1)

Radna grupa u malobrojnom sastavu, ali s gostom iz zadarske Gradske knjižnice Milkom Belevskim započela se baviti temom višedijelne omeđene/viševersne/multimedijalne građe u našim knjižnicama. Već i prije službenog početka sastanka vidjelo se da se pojam viševersne građe u hrvatskom knjižničarstvu upotrebljava u znatno većem opsegu nego što je i zamišljeni opseg tema ove radne grupe - uključujući igračke, didaktičke komplete i druge predmete, te elektroničku građu (primjere koje je Milko dao bili su micro:bit i pila, odnosno razni alati i predmeti poput prijenosnih računala koji se u američkim knjižnicama mogu normalno posuditi).

Kako bi ipak tijekom sastanka vratio na osnovnu temu i pokušao definirati o kojoj vrsti građe govorimo, Igor M. je citirao vrste sloga (type of record, 06) nultog polja (engl. leader) MARC-a 21 i UNIMARC-a, koje na kodirani način označuju vrste građe.

<https://www.loc.gov/marc/bibliographic/concise/bdleader.html>

Čini se da se kod višedijelne omeđene/viševersne/multimedijalne građe zapravo radi o dvije slične ali zapravo različite vrste građe. MARC 21 tako ima dvije oznake (o i p) koje se odnose na višedijelnu omeđenu/viševersnu/multimedijalnu građu, dok UNIMARC ima samo jednu (m, vidi konverzijsku tablicu: http://www.loc.gov/marc/unimarc21_0xx1xx.pdf).

Razrađeniji MARC21 razlikuje tu građu kao:

o - Kit [hrv. komplet], sadržavajući više komponenta pakirane kao cjelina i uglavnom s nekom instruktivnom namjenom (poput jezičnih tečajeva), za razliku od:

p – mixed materials [hrv. miješovita građa] koja je sakupljena u vidu zbirke građe okupljene oko neke teme [materials ... related by virtue of their having been accumulated by of about a person or body]. U oba slučaja uvjet je da niti jedna uključena komponenta nije dominantna.

UNIMARC nasuprot tome ima samo jednu odgovarajuću oznaku:

m – multimedija. Važno je napomenuti da se ona ne odnosi na računalnu multimediju. Kako u objašnjenju MARC-a 21 stoji, za računalnu multimediju se upotrebljava oznaka m – computer file (used for ... computer-oriented multimedia) što po konverzijskim tablicama odgovara UNIMARC-ovoj oznaci l – computer media (hrv. računalni medij).

Nadalje, iako bi se svaka vrst građe trebala inventarizirati u zasebnim inventarnim knjigama, u našim knjižnicama ova građa nije na taj način inventarizirana, već se nalazi u nekoj postojećoj inventarnoj knjizi za drugu vrst građe od koje se posljedično po **signaturi** ne razlikuje od primarne građe te inventarne knjige. Tako imamo primjer jezičnih tečajeva na odraslom odjelu Gradske knjižnice (Zagreb) gdje je ova građa usprkos tome što ima istu oznaku signature (npr. 805.0:37), fizički smještena na različitom mjestu od matičnog niza (knjiga u ovom slučaju) i gdje se intervjuirajući članove mora doći do podatka na kojem mjestu tražiti željenu građu.

Pitanje inventarizacije je također da li inventarizirati komplet sa samo jednim inventarnim brojem ili inventarizirati svaku komponentu kompleta. Mišljenje radne grupe je da se otvaranjem zasebne inventarne knjige za višedijelnu omeđenu/viševersnu/multimedijalnu građu otvara mogućnost inventariziranja svake pojedine komponente kompleta, bila ona knjiga, priručnik, notna građa, CD, DVD, CD-ROM ili bilo koja druga vrsta građe, koja zajedno čine taj komplet.

Jedan takav primjer dala je Danka H. – komplet „Šuma Striborova“, deluxe izdanje (nakladnik Bulaja) (<http://www.bulaja.hr/price/striborset.htm>). Problem inventariziranja kompleta (pojedinačno/zajedničko) izgleda da dijeli problematiku s mapama sitnog tiska, uvezanih časopisa i svom drugom građom koja je okupljena na arhivski način. Nama knjižničarima, koji smo navikli na pojedinačne jedinice građe, stvara problem.

Sanja V.R. dala je prijedlog da se u čim skorije, u suradnji s Komisijom za knjižničarsko nazivlje, utvrde ispravni nazivi za vrste građe, kako bi smanjili nesporazume.

Iako radna grupa u ovoj prigodi nije došla do konačnih rješenja, otvorila je raspravu o ovoj temi koja će se nastaviti u slijedećim sastancima.

Ad. 2)

Pod točkom razno (koja se zapravo održala prije točke 1) imali smo raspravu o smanjenoj posudbi u AV i glazbenim odjelima koja je za prošlu godinu iznosila nešto više od jednog obrtaja. Jedan obrtaj građe u godini je zadovoljavajući za neki fond knjižnice; problem je izgleda u tome što smo kolege navikli na, u prošlim godinama, ogromne obrtaje fondova AV građe. Milku Belevskom je predloženo da postane članom radne grupe za AVM, na što je pristao.

Sastanak je završio u 13:55.

Zapisnik sastavio Igor Mladinić

U Zagrebu, 10. svibnja 2019.